

ad causabile, & præfata, quæ opinio redditur falsa a ex his quæ necessario requiruntur ad relationem realem, quæ tamen deficiunt in præfenti negotio, ynde & Scotus quoque acerrime inuehit in præfentiarum contra Gregorium.

Septima conclusio est. Multæ relationes conueniunt Deo ex tempore, hanc ponit Sanctus Thom. vbi supra. Cuius ratio est, quia illa nomina quæ cõ sequuntur actiones procedentes secundum modũ intelligẽdi ad exteriores effectus dicuntur de Deo ex tempore, vt Saluator, & refugium, igitur conclusio vera, probatur cõsequentia quia Deus saluauit & redemit creaturam in tempore, sic etiam contulit ei refugium, iuxta illud, Domine refugium factus es nobis &c. Et hæc conclusio fumitur ex beato Augustino 5. de Trinitate, vbi habet; quod hæc relatiua appellatio dominus, conuenit Deo ex tempore, Attende etiam hic, quod præfens conclusio est cõtra eũdẽ Gregorium supra dictum, qui vult, quod Deus bene refertur ad creaturam ex tempore, tamen relatione reali, & in hoc maxime decipit, vt patet ex supra dicto fundamento, quod requirit ad relationem realem: omnis quippe relatio, quæ Deo temporaliter conuenit non est in ipso nisi secundum rationem scuti etiam fieri, factum esse, vt est illud verbum saluiferum, Verbum caro factum est, &c. Secundum rationem tantũ dicitur de Deo, quia nulla mutatio ex parte Dei facta est, sed tantũ ex parte creaturæ, lege de hoc Caiet. in p.p. Sancti Thomæ. & in tertiam partem. Nota circa has conclusiones supra dictas, errorem Scoti, & eius explicatoris Licheti, qui volunt rationem formalem terminãdi relationem esse quid absolutum, hic enim est maximus error etiam in Philosophia peripatetica, vt Augustinus etiam Sueslanus docet contra

Cap. 4.

Ir. lib. 1.

q. 13. art. 7.
q. 1. art. 1.

Dilucid. 5.

Cap. 1. 1.

Dis 30. qõ.
vnica.

Cap. 8. gñe

Scotum in dilucidario suo super 5. Metaph. sic etiã & Caietanus in prima parte Sancti Thomæ, vbi supra, scribit in omni genere relationis terminum relationis formaliter loquendo non esse quid absolutum, sed respectiũ, itaq; Pater terminat relationem Filij, sub ratione relatiua paternitatis, & sic etiam in relatiuis secũdi ordinis, & tertij ordinis, seu in relatiuis secundum esse, & secundum dici; & in hoc venit etiam reprehẽdendus Franciscus Ferrarientis 2. lib. contra Gẽtil. qui voluit Scotizare in hoc negotio, asserens in relatiuis secũdum dici terminum relationis, esse quid absolutum, & decipitur, quando quidem relatiuum, siue sit secundũ esse, siue secundum dici, non potest referri ad terminum, nisi prout ei opponitur: hæc est Aristotelis in predicamentis, sed non opponitur secundũ esse absolutum, sed tantum esse respectiũ: igitur in omni ordine relatiuorum, terminus est quid respectiũ, & non absolutum; præterea, & hoc sit contra Scotum, omnia relatiua dicuntur ad conuertentiam, & sunt reciproca, si bene assignentur, igitur terminus omnium relatiuorum, erit quid respectiũ, & non absolutum, tertio duco Lichetus in contradicitionem, asserit. n. de mente sui Magistri, quod terminus relatiuorum tertij modi est quid absolutum, & non respectiũ, & ibidem laudat Boetium in predicamentis, qui dicit quod relatiua omnia condifiniuntur, sed ad do minorem, quæ est Auerois, & Alberti Magni in prædicabilibus, relatiua condifiniuntur quatenus relatiua sunt,

igitur terminus omnium relatiuorum cuiuscunq; ordinis, & modi sit, quid absolutum minime erit, sed tantum respectiũ, vt docet Caietanus cõtra Scotum, & sic male Lichetus defendit suum Magistrum errantem.

Distinctio Trigesima prima.

IN hac distinctioe in qua agitur de similitudine & æqualitate in diuinis, num sint relationes reales, breuiter ponuntur aliquæ conclusiones, quarum prima est. Aequalitas tã in creaturis, quã in diuinis est fundata super vnitatem quantitatis, hanc docet Sanctus Thom. in præfenti distinctioe. Cuius ratio fumitur ex Aristotele 5. Metaphysicæ. quia vnum in substantia facit idem, vnum in quantitate facit equele, vnum in qualitate facit simile, igitur sicut identitas fundatur super vnitatem substantiæ, & similitudo super vnitatem qualitatis, ita æqualitas fundatur super vnitatem quãtitatis, tam in Deo, quam in creaturis, & hæc cõclusio ponitur contra Aureolum oppositum eius sententiam, & nescientem distinguere, si similitudo, & æqualitas supponit vnitatem specificam secũdum rem, vel secundum rationem.

q. 1. art. 1.
Tex. 15.

Secunda conclusio, æqualitas aliquid ponit, & aliquid priuat, hanc ponit Sanctus Thom. 10. Metaphysicæ, quia æquale opponitur priuatiue paruo, & magno, sicut vnum multo, & pauco, & ideo dicit relationem, quæ est aliquid positiuum, & dicit vnitatem, cuius ratio consistit in priuatione. Et pro maiori intelligentia huius conclusionis nota, quod in æqualitate, & similitudine tria sunt consideranda. scilicet fundamẽtum relationis, quod est quantitas vel qualitas, secundo extrema relationis, quæ dicuntur æqualia, aut similia, tertio ipsa habitudo relatiua, æqualitatis, vel similitudinis. Attende etiã quod æqualitas, quantum ad suum formale significationem dicitur positiuæ, quia directe significat relationem vel realem, vel rationis, & hoc loquendo, siue de æqualitate in abstracto, siue in cõcreto, quod exprimitur nomine æqualis, vel inæqualis; si etiam loquamur de æqualitate, quantum ad suum fundamentum, quod est quãtitas, vel aliquid acceptũ sub nomine quantitatis, sic etiam est aliquid positiuum, si autem loquamur de ipso fundamẽto sub sua formali ratione, sic est ratio vnius, quod est ratio priuatiua & dicit indiuisionem, & propterea conclusio est de factõ, & secundum rei veritatem peripatetica, quod æqualitas aliquid ponit, & aliquid priuat.

Tex. 17.

Tertia conclusio, æqualitas in creaturis, dicit relationem realem, hanc ponit Sanctus Thom. vbi supra cuius ratio est. quia vbiq; que est fundamentum reale, & extrema etiam sunt realiter distincta, & eiusdem ordinis, & inclinationis, ibi necessario est relatio realis, sed in creaturis æqualitas habet fundamentum reale, quod est quantitas, siue molis, siue virtutis, & est inter extrema realiter distincta, quæ etiam sunt eiusdem ordinis: igitur æqualitas, & similitudo, sunt relationes reales in creaturis. hæc conclusio est posita contra Durãdum hic, qui disputans aduersus quosdam Theologos, ponentes equalitatem, & similitudine esse relationes reales in diuinis, ipse autem tenuit opinionem opposi-

Quæst. 1.